

Panevėžio apygardos teismas, išnagrinėjęs baudžiamąją bylą apeliacine tvarka, nusprendė, kad nuo smurtinių veiksmų nukentėjusiam asmeniui kaltininkas turės sumokėti 15 tūkst. eurų neturtinės žalos, o ne 5 tūkst., kaip pernai birželį buvo priteisęs pirmos instancijos teismas.

Motyvuodamas sprendimą padidinti priteistinos neturtinės žalos dydį apygardos teismas konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nepakankamai atsižvelgė į kaltininko tyčiniiais smurtiniais veiksmais atsiradusias pasekmes ir tų pasekmių įtaką nukentėjusiojo M. D. gyvenimui.

Teismas pažymėjo, kad nukentėjusiajam buvo atliktos jau dvi sužalotos kojos operacijos ir bus atliekama dar viena, jis buvo ilgą laiką gydomas. Nukentėjusysis prarado 45 procentus bendro darbingumo. Be to, byloje dalyvavęs ekspertas nurodė, jog nukentėjusiojo gydymo procesas nėra baigtas, ir jo netektas darbingumo lygis dar turės būti vertinamas iš naujo. Labai tikėtina, kad šiuo metu jam nustatytas nesunkus sveikatos sutrikdymas gali būti perkvalifikuotas į sunkų sveikatos sutrikdymą.

Apygardos teismas taip pat atkreipė dėmesį, kad tiek fizinio, tiek dvasinio pobūdžio padariniai vertinami ne tik įvykusio fakto, bet ir ateities požiūriu, t. y. kokią įtaką jie turės nukentėjusiojo profesinei veiklai, šeiminiams santykiams ir pan. Asmens sužalojimo ar susargdinimo atveju įvertinamas ne tik sveikatos sutrikdymo sunkumas, bet ir jo pobūdis, trukmė, sveikatos grąžinimo metodų taikymas, pasveikimo galimybė, liekamieji reiškiniai ir kt.

Pagal teismų praktiką, sprendžiant dėl neturtinės žalos dydžio nustatymo konkrečiu individualiu atveju, turi būti atsižvelgiama ir į valstybės ekonominius rodiklius (pavyzdžiui, infliaciją), kurie daro įtaką pinigų vertei. Apygardos teismo nuomone, šiandieniniai rodikliai, atspindintys Lietuvos valstybės finansinę padėtį, patvirtina, jog nukentėjusiajam priteista pinigų suma neturtinei žalai atlyginti (5 tūkst. Eur) negali būti laikoma teisinga satisfakcija dėl patirtų ir šiuo metu vis dar patiriamų neigiamų išgyvenimų.

Todėl teisėjų kolegija nusprendė, kad nagrinėjamu atveju yra nustatytas pagrindas didinti nukentėjusiajam M. D. priteistinos neturtinės žalos atlyginimą iki 15 tūkst. Eur.

„<...> tokio dydžio pinigų suma labiausiai atitinka teisingumo, sąžiningumo ir protingumo principus ir užtikrins nukentėjusiajam teisingą kompensaciją dėl jo patirtų neigiamų išgyvenimų, todėl ši pirmosios instancijos teismo nuosprendžio dalis keistina“, – pažymėjo teisėjų kolegija.

Likusi pirmos instancijos teismo nuosprendžio dalis palikta galioti. Pagal ją kaltinamajam A. Š. už tai, kad jis dėl chuliganiškų paskatų viešoje vietoje nesunkiai sužalojo žmogų, skirta subendrinta 1 metų 9 mėnesių laisvės atėmimo bausmė, kuri, vadovaujantis įstatymu, sumažinta trečdaliu – iki 1 metų 2 mėnesių. Skirtos laisvės atėmimo bausmės vykdymas atidėtas 2 metams.

Nuteistasis įpareigotas dirbti arba užsiregistruoti Užimtumo tarnyboje, arba mokytis, jam privalu būti namuose nuo 22.00 val. iki 6.00 val. Teismo sprendimu, A. Š. įpareigotas dalyvauti elgesio pataisos programoje, jam uždrausta vartoti psichiką veikiančias medžiagas.

Be to, nuteistasis turės atlyginti 1459,53 Eur išlaidas Panevėžio teritorinei ligonių kasai už nukentėjusiojo gydymą, taip pat 795 Eur turtinę žalą nukentėjusiajam.

Apygardos teismo nutartis įsiteisėjo vasario 20 d., tačiau per 3 mėnesius gali būti skundžiama kasacine tvarka Lietuvos Aukščiausiam Teismui.

Jolita Gudeliene
Panevėžio apygardos teismo pirmininko
padėjėja

